

[Hvidberg.]

afrundet hele kommer til at overtage noget af højskolens arbejde?

Dette var blot nogle parentetiske bemærkninger, som jeg har gjort, fordi jeg har tænkt over denne sag. Måske vil den højtærede minister sige, at det er for tidligt, men man må jo være beredt.

Jeg vender tilbage til mit udgangspunkt. Jeg mener ikke, at højskolen som helhed er inde i nogen krise, men at den nok er inde i en økonomisk krise. Jeg bemærker mig, som det også allerede er sagt her, og som det er oplyst i bemærkningerne til lovforslaget og i fremsættelsen, at initiativet til denne ændring af højskoleloven er udgået fra højskolerne og landbrugsskolerne selv. Jeg synes, det ville være vældig rart for os, der får med denne sag at gøre, om vi kunne få lov til at se ordlyden af denne henvendelse fra høj- og landbrugsskolerne. Den må åbenbart være meget alvorlig, for der synes at være tale om skolernes fremtidige virksomhed og beståen. Det hedder i bemærkningerne til lovforslaget:

„Til støtte for de fremsatte ønsker er anført, at øget økonomisk støtte og adgang for skolerne til friere tilpasning af kursustidens længde efter elevernes behov og ønsker er nødvendig for at sikre skolernes fremtidige virksomhed og beståen.“

Jeg tror på skolernes fremtidige virksomhed, og jeg ønsker deres beståen, og mit parti vil ikke svigte disse skoler på et tidspunkt, da de netop trænger til bistand. Jeg har i det hele taget vanskeligt ved at tænke mig et Danmark uden folkehøjskoler.

Jeg vil nu foreslå, det vil sige, det tilkommer jo ikke mig, men jeg vil alligevel foreslå, at lovforslaget henvises til udvalgsbehandling, hvor vi kan få en grundig gennemgang af alle enkeltheder. De tidligere talere har allerede omtalt lovforslagets hovedindhold og vigtigste dele, så jeg skal ikke inklade mig på enkeltheder ved denne lejlighed, men vil tage sagerne op lidt efter lidt i udvalget.

Jeg synes også, at man i udvalget skulle have lejlighed til at mødes med nogle af højskolernes folk og tale med dem selv, men som helhed tror jeg nok, at lovforslaget giver det rette.

Jeg er blevet gjort opmærksom på, at husholdningsskoler ikke er medindbefattet i

lovforslaget. Jeg tror, man bliver nødt til at tage også denne sag op i udvalget.

**Jørgen Jørgensen (Lejre):** Jeg glædede mig over at høre den kærlighedserklæring til folkehøjskolen, som kom fra det ærede medlem hr. Hvidberg, professor ved Københavns universitet. Det er jo ikke altid de toner, der har lydt overfor højskolerne fra universitetskredse; derfor er det dobbelt glædeligt at høre en mand som den tidligere undervisningsminister, det ærede medlem hr. Hvidberg, af hele sit hjerte gå ind for højskolen og udtrykke forståelse for dens vilkår og dens betydning. Jeg er ganske enig med det ærede medlem i, at netop i vor tid, vor mekaniserede tid, fagdyrkelsens tid, er det meget, meget vigtigt for Danmark at have en almen ungdomsskole, hvor de unge har muligheder for at komme til at tale med mennesker, der interesserer sig for deres menneskelige problemer, som ingeniører er mindre i vor tid end tidligere. Jeg tror, at højskolen har en vigtig opgave netop i vor tid, og jeg vil tro, at man fra alle sider i folketingsret vil se med stor forståelse på højskolens arbejde og også vil give dette udtryk i velvilje med hensyn til løsningen af de økonomiske problemer, som højskolen har at kæmpe med.

Jeg synes egentlig ikke, man kan sige, at det foreliggende lovforslag er udtryk for en krise i højskolen. Det, der foreslås til forbedring af højskolernes økonomi, er jo en ajourføring af den lovgivning, der for tiden gælder, hvilket er ganske rimeligt med den udgiftsstigning, der er på alle områder. Enhver, der kender lidt til højskolerne, ved, at det er vanskeligt at få en højskole til at bære sig med det økonomiske grundlag, højskolerne arbejder på nu. Hvis man tænkte sig en ungdomsundervisning af samme karakter taget op af det offentlige, betalt af det offentlige — altså rent bortset fra det principielle, der kunne være at indvende derimod, og bortset fra, at det ikke kunne blive en skole af samme karakter som nu — så ville der blive tale om beløb af en helt anden størrelse. Det er en udmærket kombination, der her er tilvejebragt mellem privat og offentlig støtte. De forhøjelser, her er tale om, er en håndsrekning til et dygtigt arbejde, der udføres mange steder under yderst vanskelige forhold, og det er